

динамикой изменения обменного курса EURUSD, а также сделал соответствующие выводы о возможности прогнозирования динамики финансово-временных рядов с помощью модели линейной регрессии, построенной на статистических данных паритета процентных ставок.

Ключевые слова: финансовый рынок, валютный рынок, процентные ставки центральных банков, резервная ставка Федеральной Резервной Системы США, ставка рефинансирования Европейского Центрального Банка, корреляция между процентными ставками и валютным курсом, линейная модель, прогнозирования валютного курса, EURUSD.

Sadykov S. Forecasting the EURUSD exchange rates using the linear regression models

The article carries out an empirical test of the parity theory of interest rates on historical quotations of the EURUSD currency pair for 1999-2017. The author carried out a correlation and regression analysis of the relationship between the reserve rate of the Federal Reserve System, the refinancing rate of the European Central Bank, their parity and the long-term dynamics of the EURUSD exchange rate and made appropriate conclusions about the possibility of forecasting the dynamics of financial-time series using the linear regression model, based on interest rate parity statistics. The author concludes that there is no stable correlation between the reserve rate of the Federal Reserve System, the refinancing rate of the European Central Bank, their parity and the long-term dynamics of the EURUSD exchange rate for the analyzed period from 1999 to 2017, and thus the construction of a linear model of sufficient predictive power is impossible. This result is explained primarily by a large number of economic, technical, political, spatial and other factors that influence the exchange rate over long periods of time, which adds chaos and randomness to asset prices dynamics, thus preventing their forecasting.

Keywords: financial market, currency market, interest rates of central banks, reserve rate of the Federal Reserve System, refinancing rate of the European Central Bank, correlation between interest rates and foreign exchange rates, linear model, exchange rate forecast, EURUSD.

Стаття надійшла до редколегії 10.06.2018

УДК 338.2 42.4:338.22+061.2

Вікторія СЛЮСАРЕНКО

*кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри обліку
і аудиту Ужгородського національного університету,
м. Ужгород, Україна
e-mail: viktoria.sliusarenko@uzhnu.edu.ua*

ДЕРЖАВНА ПОЛІТИКА ПІДТРИМКИ ТА РОЗВИТКУ МІЖСЕКТОРНОГО ПАРТНЕРСТВА

В сучасних умовах української економіки особливо актуальним є необхідність формування міжсекторного партнерства. У даній статті автор дослідив міжсекторне партнерство на державному рівні та його прояв на соціальному та державно-приватному партнерстві. Також автором було досліджено систему нормативно правового регулювання соціального партнерства в Україні та проаналізовано вплив нормативно-правових актів на соціальне партнерство.

Ключові слова: соціальне партнерство, міжсекторне партнерство, держава, бізнес, третій сектор.

Вся існуюча в Україні система взаємин держави, бізнесу і третього сектору зумовлює необхідність формування нових механізмів партнерства та взаємодії між ними на основі поєднання принципів державного регулювання з метою забезпечення цілей, завдань та пріоритетів розвитку суспільства з врахуванням мотиваційних інтересів бізнесу та громади.

Сутність триєдиного партнерства та вкладу в розвиток теорії партнерських відносин досліджували такі іноземні та українські вчені як Пітер Друкер, С. Ваддок, В. М. Геєць, О. Ф. Новікова, С. М. Гриневська, В. П. Звонар, Ю. С. Вдовенко, І. В. Тараненко.

Метою статті є дослідження впливу унормованості міжсекторного партнерства та впливу державного регулювання на партнер-

ські відносини, що мають прояв у ефективному функціонуванні суспільства на всіх рівнях.

Шлях до тристороннього партнерства формувався еволюційно і на початковому етапі науковці сформувавши визначення соціального партнерства, яке базується в основному на політичних принципах побудови взаємовідносин між соціальними групами і політичними громадськими організаціями. А соціальний діалог визначав паритетну конструктивну співпрацю між громадським суспільством (як окремою сферою суспільних відносин в якій реалізується приватні інтереси громадян та їхніх груп, що існує паралельно з державою однак прямо їй не підпорядкована) та державою (як виразником загальносуспільних інтересів). Такий діалог функціонує в рамках традиційної форми ведення консультацій, переговорів та інших форм соціально-політичних контактів, що відбувається між урядом профспілками та об'єднаннями роботодавців [21].

А законодавче становлення системи соціального партнерства в Україні було започатковано Указом Президента України «Про національну раду соціального партнерства» від 8 лютого 1993 року, в якому зазначалося:

«...З метою узгодженого вирішення питань, що виникають у соціально-трудої сфері, у відносинах Уряду України, підприємців і професійних спілок при Президентові України утворити Національну раду соціального партнерства, персональний склад якої є наступним: від Уряду України – 22 особи; від об'єднань підприємців – 22 особи; від об'єднань профспілок України – 22 особи» [12].

Пізніше, в квітні 1993 року Указом Президента № 151 затверджено Положення про Національну раду соціального партнерства.

В цьому ж році – першого липня 1993 року було прийнято Закон України «Про колективні договори і угоди» [2]. Першим законодавчим актом національного рівня стала «Тарифна угода», прийнята в 1993 році.

Наступним кроком у розвитку між секторних відносин став Закон України «Про оплату праці» [3], ухвалений в березні 1995 року, де визначаються правові, економічні і організаційні сторони оплати праці працівників на підставі трудового договору з підприємства-

ми, установами різних форм власності або окремими громадянами.

В березні 1998 р. затверджено Закон України «Про порядок вирішення колективних трудових спорів (конфліктів)» [4], і для виконання його положень Указом Президента від 17 листопада 1998 р. утворено Національну службу посередництва і примирення.

Наступним етапом стає законодавче врегулювання представництва сторін у соціальному партнерстві та визначення їх правового статусу. 15 вересня 1999р. ухвалено Закон України «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності» [5], а 24 травня 2001 р. – Закон України «Про організації роботодавців» [6].

29 грудня 2005 року Указом Президента України «Про розвиток соціального діалогу в Україні» [9] було ліквідовано Національну раду соціального партнерства і утворено Національну тристоронню соціально-економічну раду та затверджено Положення про цей консультативно-дорадчий орган.

Після створення Національної тристоронньої соціально-економічної ради, сторонами соціального партнерства був розроблений проект нового Закону України «Про соціальний діалог в Україні» [7]. Кабінет Міністрів України своєю постановою від 1 серпня 2006 р. № 445-р затвердив план заходів щодо подальшого розвитку сучасного соціального діалогу в Україні.

В Указі Президента України №68/2016 «Про сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні» [10] зазначається, що враховуючи зростаючий вплив громадського суспільства в різних аспектах діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування, в напрямку забезпечення прав і свобод людини була затверджена Національна стратегія сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні на 2016–2020 роки. Такими діями Президент наголосив на актуальності питань між секторальної співпраці.

Постійно діючі консультативно-дорадчі органи, які функціонують у структурі державної влади, є значно ефективнішими в управлінні, ніж короткострокові процедури контролю за діяльністю органів влади з боку громадськості чи епізодичне залучення громадян до формування управлінських рішень.

Громадські ради мають можливість суттєво підвищити рівень довіри громадян до влади й запобігти протистоянню суспільства владі в разі незадоволення політикою чи обмеженням громадських прав і свобод [20].

Конституцією України [1] та Законом «Про місцеве самоврядування» [8], ухваленому у травні 1997 року, чітко визначено права і обов'язки органів місцевого самоврядування. Згідно з цим законом, держава надає широкі права територіальним об'єднанням громадян стосовно вирішення важливих для місцевого населення питань. Потреба в активізації взаємодії громадянського суспільства, держави та бізнесу спонукала до прийняття Концепції сприяння органами виконавчої влади розвитку громадянського суспільства (розпорядження Кабінету Міністрів України від 21 листопада 2007 р. № 1035). Документом передбачається налагодження ефективної взаємодії органів виконавчої влади з інститутами громадянського суспільства на принципах партнерства, взаємної зацікавленості у досягненні цілей, пов'язаних з процесом демократизації в усіх сферах державного управління і суспільного життя та забезпечення захисту прав і свобод українських громадян. З квітня по липень 2010 року силами Консорціуму неурядових організацій у складі УНЦПД, Творчого об'єднання "ТОРО" та Східноукраїнського центру громадських ініціатив (СЦГІ)12 здійснювався загальнонаціональний моніторинг реалізації цієї Концепції на рівні міністерств та облдержадміністрацій (за 2009 рік) [20].

Практика залучення громадськості до спільної роботи з органами виконавчої влади розпочалася ще 1993 року. Однією з перших розпочала свою роботу Рада підприємців України при Кабінеті Міністрів України (постанова Кабінету Міністрів України № 210 від 22 березня 1993 року). Головною метою діяльності Ради стало забезпечення ефективної співпраці підприємницьких структур з урядом України та іншими органами державної виконавчої влади в реалізації державної політики розвитку підприємництва та формуванні ринкової інфраструктури. Обов'язкове створення громадських рад при органах виконавчої влади було започатковане 2004

року. На виконання Указу Президента України від 31.07.2004 р. № 854 «Про забезпечення умов для більш широкої участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики» [11] Кабінет Міністрів України прийняв постанову від 15.10.2004 р. № 1378 «Деякі питання щодо забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики» [14]. Цим актом уряд вперше нормативно закріпив якісно нові механізми реалізації конституційного права громадян на участь в управлінні державними справами. Серед основних вад цієї постанови слід відзначити недосконалість Типового положення про громадську раду при центральному, місцевому органі виконавчої влади. У документі було визначено досить обмежені повноваження громадських рад, які зводились лише до координації заходів, пов'язаних із створенням умов для проведення органами виконавчої влади консультацій з громадськістю [20].

2005 року, відповідно до постанови Кабінету Міністрів від 18.05.2005 р. № 356 «Про додаткові заходи щодо залучення громадян до участі в управлінні державними справами» [15], яка була прийнята без обговорення з громадськістю, громадські ради при органах виконавчої влади були перетворені на громадські колегії при керівництві органів виконавчої влади.

2006 року, відповідно до постанови Кабінету Міністрів від 01.03.2006 р. № 215 «Питання забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики» [16], постанову від 18.05.2005 р. № 356 було скасовано і відновлено Типове положення про громадські ради [19], затверджене постановою від 15.10.2004 р. № 1378. Водночас при окремих органах виконавчої влади перейменування "громадських колегій" на "громадські ради" не відбулося, тобто вони продовжували функціонувати як громадські колегії при керівництві органу виконавчої влади. Але, незважаючи на наявність багатьох формальних аспектів роботи громадських органів, інтерес до цієї форми співпраці органів державної влади і громадськості постійно зростає. Так, протягом 2005–2009 років громадські ради діяли уже при більшості

центральної і місцевих органів виконавчої влади. Загалом, за даними Секретаріату Кабінету Міністрів України, у 2006–2009 роках їх кількість коливалась від 64 до 83. 2009 року Кабінет Міністрів без обговорення з громадськістю прийняв постанову від 26.11.2009 р. № 1302 «Про додаткові заходи щодо забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики» [17], якою було скасовано постанову від 15.10.2004 р. № 1378 і затверджено Загальне положення про громадські ради при центральних і місцевих органах виконавчої влади. Цим нормативно-правовим актом розширили можливості та форми впливу трипартизму громадськості на ситуацію в країні чи регіоні. Так, Загальне положення про громадські ради передбачало, що рішення громадської ради враховуються органом виконавчої влади, при якому вона утворена, під час прийняття остаточного рішення або в подальшій роботі [13].

Проте Указ Президента України «Про оптимізацію системи центральних органів ви-

конавчої влади» [13] від 9 грудня 2010 р. № 1085 вніс у процес створення громадських рад певні корективи: створення громадських рад при більшості міністерств та інших центральних органах виконавчої влади передбачалося дещо пізніше. 3 листопада 2010 р. була прийнята Постанова Кабінету Міністрів України «Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики» [18] № 996, якою було передбачено проведення протягом трьох місяців установчих зборів за участю інститутів громадянського суспільства для утворення громадських рад при центральних і місцевих органах виконавчої влади та забезпечення їх функціонування.

Отже, державне регулювання міжсекторного партнерства є важливим етапом в ефективного функціонування суспільства оскільки впливає на оперативне вирішення актуальних проблем, що виникають в суспільстві та допомагає збалансувати всіх учасників партнерських відносин.

Список використаних джерел

1. Конституція України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР.
2. Закон України «Про колективні договори і угоди» від 01.07.1993 № 3356-XII.
3. Закон України «Про оплату праці» від 24.03.1995 № 108/95-ВР.
4. Закон України «Про порядок вирішення колективних трудових спорів (конфліктів)» від 03.03.1998 № 137/98-ВР.
5. Закон України «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності» від 15.09.1999 № 1045-XIV.
6. Закон України «Про організації роботодавців» від 24.05.2001 № 2436-III.
7. Закон України «Про соціальний діалог в Україні» від 23.12.2010 № 2862-VI.
8. Закон «Про місцеве самоврядування» 21.05.1997 № 280/97-ВР.
9. Указ Президента України «Про розвиток соціального діалогу в Україні» від 29.12.2005 № 1871/2005.
10. Указ Президента України «Про сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні» від 26.02.2016 № 68/2016.
11. Указ Президента України «Про забезпечення умов для більш широкої участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики» від 31.07.2004 р. № 854.
12. Указ Президента України «Про Національну раду соціального партнерства» від 27.04.1993 № 151/93.
13. Указ Президента України «Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади» від 10.09.2014 № 442.
14. Постанова Кабінету Міністрів «Деякі питання щодо забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики» від 15.10.2004 р. № 1378.
15. Постанова Кабінету Міністрів «Про додаткові заходи щодо залучення громадян до участі в управлінні державними справами» від 18.05.2005 р. № 356.
16. Постанова Кабінету Міністрів «Питання забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики» від 01.03.2006 р. № 215.
17. Постанова Кабінету Міністрів «Про додаткові заходи щодо забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики» від 26.11.2009 р. № 1302.
18. Постанова Кабінету Міністрів України «Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики» від 3 листопада 2010 р. № 996
19. Типове положення про громадські ради від 15.10.2004 р. № 1378.
20. Влада і суспільство: діалог через громадські ради : монографія / Шайгородський Ю. Ж., Андрійчук Т. С., Дідух А. Я. [та ін.] ; за заг. ред. Шайгородського Ю. Ж. – К. : ПАЛИВОДА А. В., 2011. – 148 с.
21. Слюсаренко В.Є. Становлення інституту тристороннього партнерства держави-бізнесу – «третього сектору» та його вплив на розвиток ефективного суспільства//Вісник СумДУ. Серія "Економіка", № 2' 2015

References

1. The Constitution of Ukraine dated June 28, 1996 No. 254k / 96-ВР.
2. Law of Ukraine "On Collective Contracts and Agreements" dated 01.07.1993 No. 3356-XII.
3. Law of Ukraine "On Labor" dated March 24, 1995, No. 108/95-ВР.

4. Law of Ukraine "On the Procedure for the Resolution of Collective Labor Disputes (Conflicts)" dated 03.03.1998 No. 137/98-ВР.
5. Law of Ukraine "On Trade Unions, Their Rights and Guarantees of Activity" dated September 15, 1999, No. 1045-XIV.
6. Law of Ukraine "On Employer Organizations" of 24.05.2001 No. 2436-III.
7. The Law of Ukraine "On Social Dialogue in Ukraine" dated December 23, 2010 No. 2862-VI
8. The Law "On Local Self-Government" of May 21, 1997 No. 280/97-ВР.
9. Decree of the President of Ukraine "On the Development of Social Dialogue in Ukraine" dated December 29, 2005, No. 1871/2005.
10. Decree of the President of Ukraine "On promoting the development of civil society in Ukraine" dated February 26, 2016, No. 68/2016.
11. Decree of the President of Ukraine "On ensuring conditions for wider public participation in the formation and implementation of state policy" dated July 31, 2004 No. 854.
12. Decree of the President of Ukraine "On the National Council of Social Partnership" of 27.04.1993 № 151/93.
13. Decree of the President of Ukraine "On Optimization of the System of Central Bodies of Executive Power" dated September 10, 2014, No. 442.
14. Resolution of the Cabinet of Ministers "Some Issues Concerning Public Participation in the Formation and Implementation of State Policy" dated October 15, 2004 No. 1378.
15. Resolution of the Cabinet of Ministers "On additional measures to involve citizens in the administration of state affairs" of 18.05.2005, No. 356.
16. Cabinet of Ministers Resolution "Issue of ensuring public participation in the formation and implementation of state policy" dated March 1, 2006 No. 215.
17. Resolution of the Cabinet of Ministers "On Additional Measures to Ensure Public Participation in the Formation and Implementation of Government Policy" dated November 26, 2009 No. 1302.
18. Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine "On Ensuring Public Participation in the Formation and Implementation of State Policy" of November 3, 2010 No. 996
19. Typical provision on public councils dated October 15, 2004 No. 1378.
20. Government and society: dialogue through public councils: monograph / Shajgorodsky Yu. Zh., Andriychuk T. S., Didukh A. Ya. [And others]; per community Ed. Shaygorodsky Yu. Zh. – K.: PALIVODA AV, 2011. – 148 p.
21. Slyusarenko V.E. The formation of the institute of trilateral partnership of the state-business – "third sector" and its influence on the development of an effective society // Sumy Sumy State University. The series "Economics", № 2 '2015

Слюсаренко В. Е. Государственная политика поддержки и развития межсекторного партнерства

В современных условиях украинской экономики особую актуальность приобретает необходимость формирования межсекторного партнерства. В данной статье автор исследовал межсекторное партнерство на государственном уровне и его проявления на социальном и государственно частном партнерстве. Также автором были исследованы систему нормативно-правового регулирования социального партнерства в Украине и проанализировано влияние нормативно-правовых актов на социальное партнерство.

Ключевые слова: социальное партнерство, межсекторное партнерство, государство, бизнес, тертый сектор.

Slyusarenko V. State Policy Of Support And Development Of Inter-Sectoral Partnership

In today's conditions of the Ukrainian economy, the need to form a cross-sectoral partnership is especially urgent. In this article, the author investigated cross-sectoral partnership at the state level and its manifestation in a social and public-private partnership. The author also investigated the system of legal regulation of social partnership in Ukraine and analyzed the impact of legal acts on social partnership.

Key words: socialpartnership, cross-sectoralpartnership, state, business, frictionsector.

Стаття надійшла до редколегії 01.06.2018